EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 21.6.2021.
COM(2021) 339 final

2021/0163 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS

par Slovākijas atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu

{SWD(2021) 161 final}

2021/0163 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS

par Slovākijas atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/241 (2021. gada 12. februāris), ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu[1], un jo īpaši tās 20. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) Covid-19 uzliesmojums ir iedragājis Slovākijas ekonomiku. Slovākijas iekšzemes kopprodukts (IKP) uz vienu iedzīvotāju 2019. gadā bija 55 % no ES vidējās vērtības. Saskaņā ar Komisijas 2021. gada pavasara prognozi Slovākijas reālais IKP 2020. gadā samazinājās par 4,8 % un gaidāms, ka 2020. un 2021. gadā tas kopumā samazināsies par 0,2 %. Ilgāka termiņa aspekti, kas ietekmē ekonomikas rezultātus vidējā termiņā, jo īpaši ietver ekonomiskās aktivitātes koncentrēšanu tradicionālajā ražošanā ar zemu inovācijas līmeni un pievienoto vērtību prasmju trūkuma dēļ, turklāt liels regulatīvais slogs un nepilnības valsts pārvaldē un tiesu sistēmā kavē privātās investīcijas.

(2) Padome 2019. gada 9. jūlijā un 2020. gada 20. jūlijā adresēja Slovākijai ieteikumus Eiropas pusgada kontekstā. Jo īpaši Padome ieteica veikt pasākumus, lai atbalstītu ekonomikas atveseļošanu, vienlaikus saglabājot ilgtermiņa fiskālo ilgtspēju; stiprināt veselības aprūpes sistēmas noturību; uzlabot izglītības kvalitāti un iekļautību visos līmeņos un veicināt prasmes; ekonomikas politiku koncentrēt uz investīcijām digitālās un zaļās pārkārtošanās jomā un citās jomās, ņemot vērā reģionālās atšķirības; uzlabot tiesu sistēmas efektivitāti un integritāti, apkarojot korupciju un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, un nodrošināt kvalitatīvus publiskos pakalpojumus un labvēlīgu darījumdarbības vidi. Novērtējusi progresu, kas līdz atveseļošanas un noturības plāna iesniegšanai panākts šo konkrētajai valstij adresēto ieteikumu īstenošanā, Komisija konstatē, ka ir panākts būtisks progress attiecībā uz ieteikumiem veikt visus nepieciešamos pasākumus, lai efektīvi vērstos pret pandēmiju, un nodrošināt pienācīgu ienākumu aizstāšanu.

(3) [Padomes ieteikumā par eurozonas ekonomikas politiku eurozonas dalībvalstīm tika ieteikts rīkoties, arī izmantojot savus atveseļošanas un noturības plānus, lai cita starpā nodrošinātu tādu politikas nostāju, kas atbalsta atveseļošanu, un lai vēl vairāk uzlabotu konverģenci, noturību un ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi. Padomes ieteikumā tika

[1] OV L 57, 18.2.2021., 17.–75. lpp.

arī ieteikts stiprināt valstu institucionālās sistēmas, nodrošināt makrofinansiālo stabilitāti un pabeigt EMS izveidi, kā arī stiprināt euro starptautisko nozīmi.] [Ja Padomes ieteikums netiek pieņemts līdz Padomes īstenošanas lēmuma pieņemšanai, šo apsvērumu svītros].

(4) Slovākija 2021. gada 29. aprīlī saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 18. panta 1. punktu iesniedza Komisijai savu atveseļošanas un noturības plānu. Pirms plāna iesniegšanas saskaņā ar valsts tiesisko regulējumu notika apspriešanās ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām, sociālajiem partneriem, pilsoniskās sabiedrības organizācijām, jaunatnes organizācijām un citām attiecīgajām ieinteresētajām personām. Valstu atbildība par atveseļošanas un noturības plāniem ir pamats šo plānu sekmīgai īstenošanai un ilgstošai ietekmei valstu līmenī un ticamībai Eiropas līmenī. Atbilstoši minētās regulas 19. pantam Komisija ir novērtējusi atveseļošanas un noturības plāna atbilstību, efektivitāti, lietderīgumu un saskanīgumu, ņemot vērā minētās regulas V pielikumā sniegtās novērtēšanas vadlīnijas.

(5) Lai atbalstītu atveseļošanu pēc Covid-19 krīzes, kā arī lai sekmētu Savienības ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju, sniedzot ieguldījumu Regulas (ES) 2021/241 3. pantā minētajos sešos pīlāros, atveseļošanas un noturības plānos būtu jātiecas sasniegt ar Regulu (ES) 2021/241 izveidotā Atveseļošanas un noturības mehānisma vispārējie mērķi un ar Padomes Regulu (ES) 2020/2094[2] izveidotā ES Atveseļošanas instrumenta vispārējie mērķi.

(6) Dalībvalstu atveseļošanas un noturības plānu īstenošana veidos koordinētus investīciju un reformu centienus visā Savienībā. Koordinēti un vienlaicīgi īstenojot šīs reformas un investīcijas un īstenojot pārrobežu projektus, šīs reformas un investīcijas pastiprinās viena otru un radīs pozitīvu netiešo ietekmi visā Savienībā. Tāpēc aptuveni vienu trešdaļu no mehānisma ietekmes uz dalībvalstu izaugsmi un darbvietu izveidi radīs netiešā ietekme no citām dalībvalstīm.

Līdzsvarota reakcija, kas sniedz ieguldījumu sešos pīlāros

(7) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta a) apakšpunktā un V pielikuma 2.1. punktā, atveseļošanas un noturības plāns lielā mērā (A reitings) ir visaptveroša un pienācīgi līdzsvarota reakcija uz ekonomisko un sociālo situāciju, tādējādi sniedzot pienācīgu ieguldījumu visos sešos pīlāros, kas minēti Regulas (ES) 2021/241 3. pantā, ņemot vērā attiecīgās dalībvalsts konkrētās problēmas un finanšu piešķīrumu.

(8) Plānā ir izklāstīts līdzsvarots reformu un investīciju kopums, ar ko, tiecoties sasniegt kohēzijas mērķus un sniedzot ieguldījumu visos sešos pīlāros, kuri minēti Regulas (ES) 2021/241 3. pantā, risina gan Covid-19 pandēmijas sekas, gan galvenās strukturālās sociālekonomiskās un vides problēmas, kuras skar Slovākiju. Tas piedāvā plašu pasākumu kopumu inovatīvai ekonomikai, atbalstot ekonomikas izaugsmi jo īpaši ar investīcijām zaļās un digitālās pārkārtošanās jomā, arī investējot izglītībā un prasmēs. Kopējais mērķis ir panākt ilgtspējīgu izaugsmi un uz nākotni vērstu Slovākijas ekonomikas un sabiedrības pārveidi, tādējādi palielinot dzīves kvalitāti. Plānā galvenā uzmanība pievērsta piecām galvenajām politikas jomām: zaļā

[2] Padomes Regula (ES) 2020/2094 (2020. gada 14. decembris), ar ko izveido Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumentu ekonomikas atveseļošanas atbalstam pēc Covid-19 krīzes (OV L 433I, 22.12.2020., 23. lpp.).

ekonomika, izglītība, zinātne un inovācija, veselība un valsts pārvalde un digitālā pārkārtošanās. Attiecībā uz visām piecām galvenajām jomām plānā ir sniegts skaidrs un saskaņots skaidrojums par to, kā tās sniedz ieguldījumu sešos pīlāros. Šāda pieeja palīdz nodrošināt visaptverošu pievēršanos katram pīlāram.

(9) Plāna pamatā ir ekonomikas zaļā un digitālā pārkārtošanās. Plānā iekļauto zaļo reformu un investīciju mērķis ir palielināt atjaunojamos energoresursus un to integrāciju tīklā, uzlabot ēku energoefektivitāti un ekoloģiskos raksturlielumus, palielināt ilgtspējīgu transporta veidu īpatsvaru un dekarbonizēt rūpnieciskos procesus, tādējādi palīdzot sasniegt klimata pārmaiņu mazināšanas un gaisa piesārņojuma mazināšanas mērķus. Ir paredzētas svarīgas reformas un investīcijas, lai palielinātu ainavu un ekosistēmu noturību pret klimata pārmaiņām, uzsvaru liekot uz ūdensteču atdzīvināšanu. Digitālajām reformām un investīcijām būtu jāpalīdz modernizēt Slovākiju, atbalstot jomas, kurās ir vislielākā investīciju nepietiekamība. Tās jo īpaši ietver publisko pakalpojumu un skolu digitālo pārkārtošanos, digitālo prasmju attīstīšanu un atbalstu inovācijai.

(10) Plānā ir izklāstītas mērķtiecīgas politikas darbības, kas attiecas uz pārdomātu, ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi. Gaidāms, ka inovācijas potenciāls un ražīguma pieaugums tiks palielināts ar pasākumiem, ar kuriem uzlabo pētniecības, izstrādes un inovācijas ekosistēmu, darījumdarbības vidi, augstākās izglītības kvalitāti un atbilstību, kā arī izglītības rezultātus, ieskaitot skolu mācību programmu reformu un skolotāju labāku sagatavošanu. Mazajiem un vidējiem uzņēmumiem būtu jāiegūst no spēcīga pieprasījuma impulsa, ko rada plānā atbalstītās investīcijas, kā arī no mērķtiecīgas palīdzības inovācijai un digitālajai pārveidei. Plānā ir noteiktas pareizās ar sociālo un teritoriālo kohēziju saistītās sociālekonomiskās problēmas un iekļautas attiecīgas darbības to risināšanai. Tā mērķis jo īpaši ir stiprināt iekļaušanu izglītībā attiecībā uz bērniem, kuriem ir īpašas izglītības vajadzības, un bērniem, kuriem ir nelabvēlīga sociālekonomiskā izcelsme, arī romu tautības bērniem. Kohēzijas problēmas un reģionālās atšķirības tiek risinātas ar vērienīgu stacionārās aprūpes reformu, kā arī ar valsts pārvaldes digitālās pārkārtošanās pasākumiem. Gaidāms, ka plāns uzlabos arī veselības un ekonomisko, sociālo un institucionālo noturību. Veselības aprūpes jomā plānā ir izklāstīts visaptverošs reformu un investīciju kopums, kuru mērķis ir uzlabot Slovākijas veselības aprūpes sistēmas noturību, efektivitāti, pieejamību un kvalitāti. Investīcijas galvenokārt ir vērstas uz stacionāro aprūpi, ilgtermiņa aprūpi, garīgo veselību un primāro aprūpi. Gaidāms, ka investīcijas agrīnās brīdināšanas sistēmās un infrastruktūrā uzlabos spēju reaģēt krīzes situācijās. Gaidāms, ka pensiju reforma mazinās Slovākijas neaizsargātību pret ilgtnespējas riskiem. Uz nākamo paaudzi vērsta rīcībpolitika ietver visaptverošu pasākumu paketi, kuras mērķis ir uzlabot izglītību visos līmeņos – no pirmsskolas izglītības un aprūpes līdz augstākajai izglītībai.

Risinājumi, kas attiecas uz visām konkrētajai valstij adresētajos ieteikumos konstatētajām problēmām vai uz ievērojamu to daļu

(11) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta b) apakšpunktā un V pielikuma 2.2. punktā, gaidāms, ka atveseļošanas un noturības plāns palīdzēs efektīvi risināt (A reitings) visas problēmas vai ievērojamu to problēmu daļu, kuras ir konstatētas attiecīgajos konkrētajai valstij adresētajos ieteikumos, ieskaitot to fiskālos aspektus, vai problēmas, kuras ir konstatētas citos atbilstīgos dokumentos, ko Komisija ir oficiāli pieņēmusi Eiropas pusgada kontekstā.

(12) Var uzskatīt, ka ieteikumi, kas saistīti ar tūlītēju fiskālās politikas reakciju uz pandēmiju, neietilpst Slovākijas ANP darbības jomā, neraugoties uz to, ka 2020. un 2021. gadā Slovākija kopumā ir pienācīgi un pietiekami reaģējusi uz neatliekamo vajadzību ar fiskāliem līdzekļiem atbalstīt ekonomiku saskaņā ar vispārējās izņēmuma klauzulas noteikumiem. Turklāt ieteikums 2020. gadā sasniegt vidēja termiņa budžeta mērķi vairs nav aktuāls, ņemot vērā gan attiecīgā budžeta perioda beigas, gan Stabilitātes un izaugsmes pakta vispārējās izņēmuma klauzulas aktivizēšanu 2020. gada martā pandēmijas krīzes kontekstā.

(13) Plānā ir ietverts plašs savstarpēji pastiprinošu reformu un investīciju kopums, kas palīdz efektīvi risināt visas ekonomiskās un sociālās problēmas vai ievērojamu to problēmu daļu, kuras izklāstītas konkrētai valstij adresētajos ieteikumos, ko Padome 2019. un 2020. gadā sniedza Slovākijai Eiropas pusgada ietvaros, jo īpaši attiecībā uz iekļaujošu izglītību, publisko pārvaldību un ražīgumu veicinošām investīcijām zaļajā un digitālajā pārkārtošanās, kā arī tās ieguldījumu reģionālo atšķirību mazināšanā.

(14) Zaļās un digitālās pārkārtošanās paātrināšanas problēma tiek pienācīgi risināta ar Slovākijas atveseļošanas un noturības plānā iekļauto pasākumu kopumu. Ilgstošas problēmas izglītības, bērnu aprūpes, veselības aprūpes, kā arī pētniecības, izstrādes un inovācijas jomā tiek risinātas arī ar visaptverošiem pasākumiem, kas, gaidāms, risinās visnopietnākos trūkumus, piemēram, izglītības zemo kvalitāti un iekļautību, pētniecības, izstrādes un inovācijas politikas sadrumstaloto koordināciju, nepietiekamu publiskā un privātā sektora sadarbību un vājus pētniecības, izstrādes un inovācijas rezultātus. Papildu pasākumi, kas ierosināti plānā, lai uzlabotu tiesu sistēmu, publisko iepirkumu un cīņu pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, var palīdzēt efektīvi risināt lielu daļu pamatproblēmu. Turklāt gaidāms, ka vairākas reformas uzlabos publisko finanšu stabilitāti ilgtermiņā.

Ieguldījums izaugsmes potenciālā, darbvietu radīšanā un ekonomiskajā, sociālajā un institucionālajā noturībā

(15) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta c) apakšpunktā un V pielikuma 2.3. punktā, gaidāms, ka atveseļošanas un noturības plāns būtiski (A reitings) palīdzēs stiprināt Slovākijas izaugsmes potenciālu, darbvietu radīšanu un ekonomisko, sociālo un institucionālo noturību, veicinot Eiropas sociālo tiesību pīlāra īstenošanu, tostarp veicinot rīcībpolitikas attiecībā uz bērniem un jauniešiem, un mazinās Covid-19 krīzes ekonomisko un sociālo ietekmi, tādējādi uzlabojot ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju un konverģenci Savienībā.

(16) Komisijas veiktā simulācija liecina, ka laikposmā no 2021. līdz 2026. gadam plāns var palielināt Slovākijas IKP par vidēji 1,3-1,8 %[3]. Gaidāms, ka atveseļošanas un noturības plāna īstenošana būtiski veicinās ekonomikas izaugsmi un darbvietu radīšanu Slovākijā. Plānā iekļautajām investīcijām būtu jāveicina kopējais pieprasījums īstermiņā un vidējā termiņā, uzlabojot Slovākijas ekonomikas ciklisko stāvokli un tādējādi mazinot Covid-19 krīzes negatīvo ekonomisko ietekmi. Investīciju koncentrēšana uz būvniecības un renovācijas projektiem pilnīgā saskaņā ar NBK

[3] Šādas simulācijas atspoguļo *Next Generation EU* vispārējo ietekmi, kas ietver arī finansējumu iniciatīvai *REACT-EU* un lielāku finansējumu pamatprogrammai "Apvārsnis", programmai *InvestEU*, Taisnīgas pārkārtošanās fondam, Lauksaimniecības fondam lauku attīstībai un Savienības civilās aizsardzības mehānismam *rescEU*. Šāda simulācija neietver strukturālo reformu iespējamo pozitīvo ietekmi, kas var būt ievērojama.

principu šajā ziņā ir īpaši lietderīga, ņemot vērā to, cik smagi Slovākijas būvniecības nozari ir skārusi pandēmija.

(17) Gaidāms, ka vidējā termiņā un ilgtermiņā investīcijas kopā ar plānotajām reformām palīdzēs risināt pašreizējās problēmas, kas saistītas ar izaugsmes potenciālu, un veicinās valsts pāreju uz daudzveidīgāku ekonomikas modeli, lielāku uzmanību pievēršot darbībām ar augstāku pievienoto vērtību. Tam būtu jāpalīdz Slovākijas ekonomikai saglabāt konkurētspēju un noturību un pielāgoties rūpniecības tendencēm automatizācijas un digitālo pārmaiņu jomā. Tāpēc gaidāms, ka atveseļošanas un noturības plāna īstenošana palielinās potenciālo izlaidi un ilgstoši ietekmēs Slovākijas ekonomikas sniegumu. Lielākā daļa šīs ilgtermiņa ietekmes izriet no pasākumiem, kas veicina pētniecības, izstrādes un inovācijas darbības, piemēram, pētniecības, izstrādes un inovācijas pārvaldības reforma, kas uzlabo gan koordināciju, gan finansēšanu. Tā arī izriet no cilvēkkapitāla un darbaspēka apjoma un tā prasmju sastāva uzlabošanas, kas tiktu realizēts, paplašinot pirmsskolas izglītību, reformējot skolu mācību programmu un uzlabojot augstākās izglītības kvalitāti un atbilstību nolūkā palielināt ražīgumu Slovākijā.

(18) Gaidāms, ka plāns samazinās sociālo nevienlīdzību un teritoriālās atšķirības valstī. Attiecībā uz dažādiem savstarpēji saistītiem darba tirgus un sociālajiem rādītājiem, piemēram, augsti kvalificētu darbinieku īpatsvars, ilgstošais un jauniešu bezdarbs, kā arī bērnu uzņemšanas līmenis pirmsskolas izglītības iestādēs, Slovākijas austrumu un centrālajā daļā stāvoklis parasti ir ievērojami sliktāks nekā tās rietumu daļā. Gaidāms, ka problēmas, kas saistītas ar nevienlīdzību izglītībā, tiks risinātas ar skolu mācību programmu reformu, veicinot pamatprasmes un digitālās prasmes un izveidojot izglītības atbalsta pasākumu sistēmu. Tā kā skolēnu izglītības rezultātus lielā mērā nosaka viņu sociālekonomiskais stāvoklis, plānā ir iekļautas reformas, kuru mērķis ir uzlabot agrīnās pirmsskolas izglītības un aprūpes pieejamību un kvalitāti, uzlabot konsultāciju pakalpojumus, izskaust segregāciju un likvidēt divu maiņu nodarbības skolās. Gaidāms, ka šīs reformas samazinās mācību priekšlaicīgu pārtraukšanu, īpaši nelabvēlīgākā situācijā esošu skolēnu vidū, tādējādi veicinot sociālo mobilitāti un iespēju vienlīdzību. Gaidāms, ka visaptverošās reformas un investīcijas augstākajā izglītībā uzlabos tās kvalitāti un atbilstību, mainot pārvaldības, finansēšanas, akreditācijas un zinātniskās novērtēšanas sistēmas. Oficiālu ilgtermiņa aprūpes pakalpojumu izstrādei papildus bērnudārziem būtu jāmazina neproporcionālais slogs ģimenēm, jo īpaši sievietēm, kas rūpējas par apgādājamajiem, un jāļauj viņām piedalīties darba tirgū. Šī rīcībpolitika ir saskaņā ar Eiropas sociālo tiesību pīlāra principiem.

(19) Garīgās veselības aprūpes plašāka pieejamība ir saskaņā ar deinstitucionalizācijas stratēģiju. Turklāt koncentrēšanās uz ilgtermiņa aprūpes pakalpojumu sniegšanu mājās un kopienās, paliatīvās aprūpes pastiprināšana un šīs nozares sadrumstalotās pārvaldības novēršana ir svarīgi soļi ceļā uz to, lai veicinātu piekļuvi cenas ziņā pieejamiem un kvalitatīviem ilgtermiņa aprūpes pakalpojumiem. Slimnīcu tīkla modernizācijai būtu jāpalīdz uzlabot veselības aprūpes pakalpojumu kvalitāti un rentabilitāti, vienlaikus uzlabojot to pieejamību arī mazāk attīstītajos reģionos. Tas būtu jāpanāk arī ar investīcijām, kuru mērķis ir uzlabot primārās aprūpes pakalpojumu pieejamību nepietiekami aptvertos reģionos. Investīcijām infrastruktūrā, kas saistītas ar zaļo pārkārtošanos, jo īpaši ēku renovācijas programmai, būtu jārada jaunas darba iespējas būvniecības nozarē visā Slovākijā, arī mazkvalificētiem darba ņēmējiem.

Princips "nenodarīt būtisku kaitējumu"

(20) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta d) apakšpunktā un V pielikuma 2.4. punktā, gaidāms, ka atveseļošanas un noturības plāns nodrošinās, ka neviens (A reitings) atveseļošanas un noturības plānā iekļauto reformu un investīciju projektu īstenošanas pasākums nerada būtisku kaitējumu vides mērķiem Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2020/852 17. panta nozīmē[4] (princips "nenodarīt būtisku kaitējumu").

(21) Slovākija ir veikusi pilnīgu novērtējumu attiecībā uz principu "nenodarīt būtisku kaitējumu" par visiem plānā iekļautajiem pasākumiem, ievērojot Eiropas Komisijas tehniskos norādījumus par principa "nenodarīt būtisku kaitējumu" piemērošanu (2021/C 58/01). Visu attiecīgo pasākumu iespējamā kaitīgā ietekme uz vidi tiek risināta, izmantojot atbilstošas garantijas un mazināšanas pasākumus, ko nodrošina uzraudzības kārtība. Šie mazināšanas pasākumi ir atspoguļoti atskaites punktos un mērķrādītājos, kas piemērojami rūpniecības dekarbonizācijai, ēku renovācijai, arī apkures katlu nomaiņai, hidroenerģijai, biomasas izmantošanai, investīciju shēmām pētniecībā, attīstībā un inovācijā un finanšu instrumentiem inovācijas atbalstam.

Zaļās pārkārtošanās, tostarp bioloģiskās daudzveidības, sekmēšana

(22) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta e) apakšpunktā un V pielikuma 2.5. punktā, atveseļošanas un noturības plānā ir iekļauti pasākumi, kas lielā mērā (A reitings) sekmē zaļo pārkārtošanos, tostarp bioloģisko daudzveidību, vai palīdz risināt no minētās pārkārtošanās izrietošās problēmas. Klimata mērķu sasniegšanai paredzēto pasākumu summa veido 43 % no plāna kopējā piešķīruma, kas aprēķināts saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 VI pielikumā izklāstīto metodiku. Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 17. pantā, atveseļošanas un noturības plāns ir saderīgs ar informāciju, kas iekļauta nacionālajā enerģētikas un klimata plānā 2030. gadam.

(23) Gaidāms, ka reformas un investīcijas atjaunojamos energoresursos ar mērķi uzlabot atjaunojamo energoresursu piekļuvi tīklam, vērienīga programma ēku renovācijai, kā pamatā ir augsti energoefektivitātes standarti, un rūpniecības dekarbonizācijas shēma palīdzēs Slovākijai sasniegt 2030. gada dekarbonizācijas mērķus un atbalstīs pāreju uz aprites ekonomiku. Visaptverošam reformu un investīciju kopumam transporta jomā būtu jāatbalsta elektromobilitāte, pasažieru sabiedriskais transports un preču intermodālie pārvadājumi. Gaidāms, ka tas veicinās vispārējo mobilitātes ekosistēmu, no kā būtu jāiegūst Slovākijas ekonomikai.

(24) Gaidāms, ka reformas un investīcijas, kuras saistītas ar ainavu plānošanu, dabas aizsardzību un ūdens resursu apsaimniekošanu, palīdzēs risināt problēmas, ar kurām Slovākija saskaras attiecībā uz pielāgošanos klimata pārmaiņām un ūdens resursu, dabas un bioloģiskās daudzveidības aizsardzību.

Digitālās pārkārtošanās sekmēšana

(25) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta f) apakšpunktā un V pielikuma 2.6. punktā, atveseļošanas un noturības plānā ir iekļauti pasākumi, kas lielā mērā (A reitings) sekmē digitālo pārkārtošanos vai palīdz risināt no minētās pārkārtošanas izrietošās problēmas. Digitālo mērķu sasniegšanai paredzēto pasākumu

[4] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/852 (2020. gada 18. jūnijs) par regulējuma izveidi ilgtspējīgu ieguldījumu veicināšanai un ar ko groza Regulu (ES) 2019/2088 (OV L 198, 22.6.2020., 13. lpp.).

summa veido 21 % no plāna kopējā piešķīruma, kas aprēķināts saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 VII pielikumā izklāstīto metodiku.

(26) Plānā ir ierosināts vērienīgs pasākumu kopums, kas aptver Slovākijas ekonomikas un sabiedrības digitālo pārkārtošanos. Digitālās prasmes ir izvirzītas izglītības jomā plānoto pasākumu centrā, apvienojot mācību programmu pārskatīšanu, skolotāju apmācību un investīcijas skolu digitālajā aprīkojumā, kā arī digitālo pārkārtošanos augstākajā izglītībā. Līdztekus plānā ir iekļauta digitālo prasmju stratēģijas izstrāde pieaugušajiem visās vecuma grupās, lai sakarā ar digitālo pārkārtošanos nodrošinātu viņu iekļaušanos mainīgajā sabiedrībā. Plānā ir paredzēti arī pasākumi, lai izveidotu efektīvu digitālās pārkārtošanās pārvaldības modeli. Tam būtu jāveicina digitālās ekosistēmas attīstība un galu galā būtu jāsniedz ieguvums ekonomikai kopumā. Atbalstam uzņēmumu digitālās pārkārtošanās darbībām, īpašu uzmanību pievēršot MVU, būtu jāļauj tiem saglabāt konkurētspēju, racionalizējot ražošanas procesus un izmantojot inovatīvas tehnoloģijas.

(27) Būtu jāuzlabojas e-pārvaldes risinājumu kvalitātei un pieejamībai, pateicoties jaunai digitālai platformai uz lietotāju orientētu publisko pakalpojumu sniegšanai, kā arī IT resursu efektīvākai pārvaldībai valsts pārvaldē. Kopā ar šo digitālo publisko pakalpojumu attīstību Slovākijas mērķis ir stiprināt un standartizēt kiberdrošību visās valsts pārvaldes nozarēs. Plāna ieguldījumu digitālās pārkārtošanās sekmēšanai stiprina arī dalība četros vairākvalstu digitālajos projektos, kas ietver digitālās inovācijas centru izveidi un pievienošanos Eiropas augstas veiktspējas datošanas projektam.

Ilgstoša ietekme

(28) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta g) apakšpunktā un V pielikuma 2.7. punktā, gaidāms, ka atveseļošanas un noturības plānam lielā mērā (A reitings) būs ilgstoša ietekme uz Slovākiju.

(29) Slovākijas plāns ietver plašu strukturālo reformu kopumu, kam, gaidāms, būs ilgstoša ietekme uz daudzām politikas jomām, kā arī uz valsts pārvaldi un iestādēm. Gaidāms, ka tiesu sistēmas reformām un reformām cīņā pret korupciju un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu būs ilgstoša ietekme, tāpēc ir svarīgi, lai šīs reformas un to īstenošana atbilstu ES tiesību aktu prasībām par tiesu iestāžu neatkarību. Sevišķi svarīgi ir reformu procesā pienācīgi iesaistīt tiesu iestādes, ieinteresētās personas un pilsonisko sabiedrību. Turklāt digitālās pārkārtošanās centieni dažādās iestādēs un valsts pārvaldē strukturāli uzlabos efektivitāti un uzlabos publisko pakalpojumu kvalitāti. Visaptverošai reformu paketei visos izglītības līmeņos būtu jāuzlabo iedzīvotāju prasmju bāze. Gaidāms, ka veselības un sociālās aprūpes reformas uzlabos veselības aprūpes sistēmas efektivitāti un lietderību, un tam savukārt būtu jāuzlabo iedzīvotāju veselības stāvoklis un jāmazina veselības stāvokļa atšķirības starp sociālekonomiskajām grupām.

(30) Gaidāms, ka investīciju pasākumi atbalstīs un uzlabos Slovākijas atveseļošanas un noturības plānā paredzēto strukturālo reformu pozitīvo ietekmi. Ievērojamajām investīcijām dzelzceļa sistēmas modernizācijā būtu jāpiesaista vairāk pasažieru šim ilgtspējīgajam transporta veidam, veicinot zaļo pārkārtošanos un atbalstot reģionālo kohēziju. Zaļajām investīcijām rūpniecībā, arī enerģijas ražošanā, vajadzētu veicināt šīs nozares dekarbonizāciju un tīrāku gaisu visā Slovākijā. Vērienīga energoefektivitātes programma apvienojumā ar reformu būvniecības atkritumu pārvaldības jomā ļauj renovēt ēku fondu, nodrošinot ilgstošu ietekmi uz šīs svarīgās

nozares emisiju samazināšanu un aprites uzlabošanu tajā. Investīcijas slimnīcās un citās aprūpes iestādēs atbalsta veselības aprūpes reformas. Investīcijas veicina arī reformas izglītībā, piemēram, nodrošinot digitālo aprīkojumu, apmācot skolotājus, padarot vidusskolas un universitātes par ēkām bez šķēršļiem vai būvējot jaunus bērnudārzus. Stipendiju un attīstības programmu mērķis ir uzlabot augstākās izglītības pieejamību un internacionalizāciju. Liela investīciju programma arī nodrošinātu finansējumu reformētai pētniecības un inovācijas sistēmai, palielinot Slovākijas pievilcību gan uzņēmumu, gan kvalificētu darbinieku acīs, un tai būs ievērojams potenciāls dažādot ekonomiku, virzoties uz darbībām ar augstāku pievienoto vērtību. Plāna ilgstošu ietekmi var palielināt arī ar sinerģiju starp plānu un citām programmām, ieskaitot tās, ko finansē no kohēzijas politikas līdzekļiem, jo īpaši pēc būtības risinot dziļi iesakņojušās teritoriālās problēmas un veicinot līdzsvarotu attīstību.

Uzraudzība un īstenošana

(31) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta h) apakšpunktā un V pielikuma 2.8. punktā, atveseļošanas un noturības plānā ir ierosināta pienācīga (A reitings) kārtība, kas nodrošinās efektīvu atveseļošanas un noturības plāna uzraudzību un īstenošanu, tostarp attiecībā uz paredzēto grafiku, ierosinātajiem atskaites punktiem un mērķrādītājiem, un saistītajiem rādītājiem.

(32) Slovākija izveido visaptverošu īstenošanas sistēmu, kurā vadošā loma ir valsts īstenošanas un koordinācijas iestādei, kas atbild par atskaites punktu un mērķrādītāju sasniegšanu un maksājumu pieprasīšanu. Šajā nolūkā valsts īstenošanas un koordinācijas iestāde būs tiesīga pieprasīt informāciju no visām iesaistītajām struktūrām – īstenotājiem, starpniekiem, saņēmējiem un citām attiecīgajām personām – par reformu un investīciju īstenošanas statusu, tostarp par attiecīgajiem atskaites punktiem un mērķrādītājiem. Atskaites punktu un mērķrādītāju tvērums un būtība kopumā ir visaptveroša un saskaņota. To laika grafiks ir pamatots, jo reformas tiek īstenotas agrāk un nodrošina pamatu investīcijām. Atskaites punkti un mērķrādītāji tiek uzskatīti par labi izstrādātiem ar stabiliem rādītājiem, kas nodrošina pienācīgu uzraudzību un novērtēšanu īstenošanas laikā.

(33) Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka saskaņā ar mehānismu sniegtais finansiālais atbalsts tiek paziņots un atzīts saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 34. pantu. No tehniskā atbalsta instrumenta var pieprasīt tehnisko atbalstu, kas palīdzētu dalībvalstīm īstenot to plānu.

Izmaksas

(34) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta i) apakšpunktā un V pielikuma 2.9. punktā, atveseļošanas un noturības plānā sniegtais pamatojums par plānā aplēsto kopējo izmaksu summu ir zināmā mērā (B reitings) pamatots un ticams, izmaksu lietderības principam atbilstīgs un samērīgs ar paredzamo ietekmi uz valsts ekonomiku un sociālo ietekmi.

(35) Slovākija ir sniegusi stabilu pamatojumu, pierādījumus un metodiku attiecībā uz lielāko daļu izmaksu, kas tai radīsies saskaņā ar plānu. Izmaksu aplēses, informācija un apliecinošie dokumenti ir iesniegti salīdzinoši lielā apjomā. Izmantotajā metodikā bieži vien ir atsauces uz salīdzināmiem projektiem, kas nesen īstenoti Slovākijā, arī ar Savienības finansējumu. Kad tas nav bijis iespējams, ar dažiem ierobežotiem izņēmumiem bieži vien ir veiktas pamatotas un ticamas aplēses ar ticamiem aprēķiniem, kuru pamatā ir informācija no citām dalībvalstīm vai no sertificētām un

neatkarīgām iestādēm. Dažādām izmaksu aplēsēm atsauces vērtību pamatā ir pieejamās tirgus cenas. Tikai ierobežotā apjomā Slovākija ir nodrošinājusi izmaksu aplēšu validāciju, ko veic neatkarīgas struktūras, lai gan Rentabilitātes nodaļa (Finanšu ministrijas struktūrvienība) ir norādīta kā neatkarīga validējoša struktūra attiecībā uz dažādiem komponentiem. Tās neatkarību garantējošie drošības pasākumi ir pamatoti.

(36) Ierobežotam pasākumu skaitam mērķrādītāji vai izmaksu atsauces vērtības ir mazāk skaidras, aprakstītas salīdzinoši vispārīgi vai balstītas uz grūti salīdzināmu informāciju vai informāciju, kuras ticamību ir grūtāk pārbaudīt. Dažās izmaksu aplēsēs bieži vien investīciju nepieredzētā rakstura dēļ (piemēram, atjaunojamo energoresursu enerģijas, pētniecības, izstrādes un inovācijas, kā arī digitālās pārkārtošanās jomā) trūkst salīdzināmo izmaksu atsauces vērtību. Tajā pašā laikā, ņemot vērā salīdzināmu precedentu trūkumu un to, ka augšupējas metodes ir lielā mērā izskaidrotas, Slovākija šiem pasākumiem ir sniegusi pietiekamus paskaidrojumus un pamatojumus.

(37) Kamēr nav pabeigts partnerības nolīgums un programma kohēzijas politikas 2021.–2027. gada plānošanas periodam, ne vienmēr ir skaidri norādīts citu finansējuma avotu nodalījums projektiem līdzīgās jomās. Tomēr, lai nodrošinātu, ka tiek novērsta dubulta finansēšana, Slovākija ir apņēmusies ieviest stingrus aizsardzības pasākumus gan stratēģiskā, gan projektu līmenī, piemēram, saistībā ar dažādu izmaksu finansēšanu vienā un tajā pašā pasākumā. Visbeidzot, atveseļošanas un noturības plāna aplēstās kopējās izmaksas ir izmaksu lietderības principam atbilstīgas un samērīgas ar paredzamo ietekmi uz valsts ekonomiku un sociālo ietekmi.

Savienības finanšu interešu aizsardzība

(38) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta j) apakšpunktā un V pielikuma 2.10. punktā, atveseļošanas un noturības plānā ierosinātie pasākumi un šajā lēmumā paredzētie papildu pasākumi pienācīgi (A reitings) ļaus novērst, atklāt un izbeigt korupciju, krāpšanu un interešu konfliktus minētajā regulā paredzēto līdzekļu izmantošanā, un ir gaidāms, ka pasākumi pārliecinoši novērsīs dubultu finansēšanu no minētās regulas un citām Savienības programmām. Tas neskar citu instrumentu un rīku piemērošanu, lai veicinātu ES tiesību ievērošanu un panāktu atbilstību tām, tostarp korupcijas, krāpšanas un interešu konfliktu novēršanai, atklāšanai un izbeigšanai un Savienības finanšu aizsardzībai saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, Euratom) 2020/2092.

(39) Kopumā ir labi izskaidrota par kontroli un revīziju atbildīgo dalībnieku noteikšana Slovākijā, un ir skaidri izklāstīta revīzijas iestādes neatkarība un funkciju nošķiršana, tostarp tas, kā tā ir nostiprināta Slovākijas tiesību aktos. Valsts īstenošanas un koordinācijas iestāde ir atbildīga par finansiālā atbalsta maksājuma pieteikumu, pārvaldības deklarācijas un revīziju kopsavilkuma sagatavošanu un nosūtīšanu. Ir izskaidroti arī revīzijas dalībnieki, to savstarpējās attiecības un administratīvās spējas. Ir darīta pieejama visaptveroša informācija par pasākumiem, kas veikti, lai novērstu nopietnus pārkāpumus, kā arī par to, kurš ir atbildīgs par šiem pasākumiem. Atbildīgās personas tiks apmācītas un tiesību aktos ir nostiprināta trauksmes cēlēju aizsardzība, un gaidāms, ka trauksmes celšanas birojs sāks pilnībā darboties līdz 2021. gada septembrim. Īstenošanas ministriju/struktūru veiktās pārvaldības pārbaudēs tiks pārbaudīts ne tikai tas, vai nav konstatēti nopietni pārkāpumi, bet arī atskaites punktu un mērķrādītāju izpilde. Ir izskaidrota kārtība un mehānismi, kas nosaka to, kā vākt, glabāt un darīt pieejamus datus par galasaņēmējiem, un Regulas (ES) 2021/241 22. panta 2. punkta d) apakšpunktā paredzētais uzskaites veikšanas pienākums ir

piešķirts īstenošanas struktūrām un saņēmējiem. Līdz pirmā maksājuma pieprasījuma brīdim būtu jāievieš mehānisma īstenošanas uzraudzības repozitorija sistēma un tai būtu jāsāk darboties. Sistēmai vajadzētu būt vismaz šādām funkcijām: a) nodrošināt datu vākšanu un atskaites punktu un mērķrādītāju sasniegšanas uzraudzību; un b) vākt, glabāt un nodrošināt piekļuvi datiem, kas prasīti regulas 22. panta 2. punkta d) apakšpunkta i) līdz iii) punktā. Šai nolūkā būtu jāparedz atskaites punkts.

(40) Vispusīgi ir iekļauti pasākumi, lai atklātu un novērstu dubultu finansēšanu. Valsts īstenošanas un koordinācijas iestāde koordinēs mehānisma īstenošanā iesaistītos dalībniekus un struktūras. No plāna skaidri izriet, ka par mehānismu un kohēzijas politikas līdzekļiem atbildīgās koordinējošās struktūras uzturēs sakarus, lai plānošanas un īstenošanas posmā izvairītos no dubulta finansējuma. Lai gan nolūkā izvairīties no dubulta finansējuma īstenošanas posmā kontroles pasākumi nav sīki izstrādāti, Slovākija ir apņēmusies ieviest stingrus aizsardzības pasākumus, kas nodrošinātu, ka tiek novērsta dubulta finansēšana gan stratēģiskā, gan projektu līmenī. Plānā sniegta plaša informācija par pārvaldes administratīvajām spējām īstenot un revidēt ANM Slovākijā. Tajā sniegta arī plaša informācija par plāna īstenošanu kontrolējošo dažādo struktūru juridiskajām pilnvarām. Tomēr lielākā daļa juridiskā pamata balstās uz "Atveseļošanas un noturības mehānisma aktu", kas vēl ir tikai projekts. Tas nozīmē, ka koordinācijas struktūras un visu citu īstenošanas struktūru precīzas pilnvaras un kompetence visticamāk būs zināma tikai pēc plāna pieņemšanas. Atveseļošanas un noturības mehānisma aktam būtu jāstājas spēkā līdz pirmajam maksājuma pieprasījumam, tobrīd būtiski neatšķiroties no plānā paredzētā apraksta. Šai nolūkā būtu jāparedz atskaites punkts. Šā atskaites punkta, kā arī iepriekšējā apsvērumā minētā atskaites punkta sasniegšana ir priekšnoteikums jebkādu izmaksu veikšanai saskaņā ar mehānismu (izņemot priekšfinansējumu).

Plāna saskanīgums

(41) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta k) apakšpunktā un V pielikuma 2.11. punktā, plānā lielā mērā (A reitings) ir iekļauti saskanīgi reformu un publisko investīciju projektu īstenošanas pasākumi.

(42) Slovākijas atveseļošanas un noturības plānā ir ietverts visaptverošs reformu un investīciju, kas cita citu papildina, kopums ar spēcīgu reformu virzītājspēku. Plāna pamatā ir trīs savstarpēji saistīti pīlāri – inovatīva, ilgtspējīga un veselīga valsts – un piecas galvenās politikas jomas, kas tiek īstenotas, izmantojot 18 komponentus. Sinerģija tiek nodrošināta tematiskajos komponentos, piemēram, izglītības komponentos, kā arī horizontāli starp vairākiem komponentiem, piemēram, piemērojot energoefektivitātes prasības publisko ēku renovācijai vai digitālo pārkārtošanos valsts pārvaldē. Sistemātiski tiek iekļautas investīcijas jaunās informācijas sistēmās un datu instrumentos. Katrā komponentā pastāv acīmredzams līdzsvars starp reformām un investīcijām. Paredzams, ka dažām reformām, piemēram, publiskā iepirkuma tiesību aktu pārskatīšanai vai darījumdarbības vides un tiesu sistēmas uzlabojumiem, būs transversāla ietekme uz izdevumu efektivitāti. Reformas kopumā koncentrējas pirmajos gados, piemēram, slimnīcu tīkla optimizācija un pētniecības, izstrādes un inovācijas pārvaldības reforma, lai tādējādi radītu apstākļus efektīvām investīcijām. Papildināmība ar atbalstu no kohēzijas politikas līdzekļiem ir acīmredzama un ir izklāstīta komponentos un apkopota plāna līmenī, ciktāl tas šobrīd iespējams. Nodalījuma līnijas ne vienmēr ir pilnīgi skaidras, jo ne partnerības nolīgums, ne programma vēl nav pabeigta.

Līdztiesība

(43) Plānā ir iekļauta virkne pasākumu, ar kuriem paredzēts risināt valsts problēmas saistībā ar dzimumu līdztiesību un vienlīdzīgām iespējām visiem. Attiecībā uz dzimumu līdztiesību plānā ir paredzēta agrīnas brīdināšanas sistēma, kas novērstu priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu, kura nesamērīgi ietekmē sievietes no nelabvēlīgas vides. Šī sistēma ietver mentorēšanas un konsultēšanas iespējas. Lai risinātu bērnudārzu zemo pieejamību un tās ietekmi uz sieviešu dalību darba tirgū un uz bērnu sekmēm vēlāk skolā, būtu jāievieš likumīgas tiesības uz vietu pirmsskolas izglītības iestādē bērniem no trīs gadu vecuma. Plāna daļa, kas attiecas uz izglītības iekļautību, ietver reformas un investīcijas, lai izveidotu izglītības atbalsta pasākumu sistēmu apmācāmajiem ar īpašām izglītības vajadzībām, modernizētu skolotāju apmācības programmas, samazinātu segregāciju izglītībā un veicinātu agrīnās aprūpes pakalpojumus marginalizētās romu kopienās, kā arī uzlabotu augstākās izglītības pieejamību nelabvēlīgākā situācijā esošiem studentiem. Cilvēku ar invaliditāti situācija un vajadzības ir aplūkotas vairākās plāna daļās, arī saistībā ar ēku renovāciju un uzlabotu piekļuvi tām, ilgtspējīgu transportu, digitālo pārkārtošanos un sociālo un garīgās veselības aprūpi. Tiek risinātas arī problēmas, ar kurām saskaras vecāka gadagājuma cilvēki, jo īpaši atbalstot viņu digitālo prasmju attīstību un uzlabojot ilgtermiņa sociālo un veselības aprūpes sistēmu kvalitāti un pieejamību. Plānā ir iekļauts arī horizontāls mehānisms, lai īstenošanas posmā ņemtu vērā dzimumu līdztiesību un vienlīdzīgas iespējas visiem.

Drošības pašnovērtējums

(44) Slovākijas atveseļošanas un noturības plānā ir apstiprināts, ka gaidāms, ka drošības pašnovērtējums par investīcijām digitālajās spējās saskaņā ar Regulu (ES) 2021/241 būs īstenošanas posma neatņemama sastāvdaļa, kas būtu daļa no analīzes un izstrādes jaunu IT sistēmu attīstības gaitā. Slovākija plāno finansēt investīcijas digitālajā savienojamībā no citiem avotiem.

Pārrobežu un vairākvalstu projekti

(45) Plānā ir ierosināti vairāki pārrobežu projekti, galvenokārt, lai sekmētu digitālo pārkārtošanos. Tas ļaus mazajiem un vidējiem uzņēmumiem izmantot Eiropas digitālās inovācijas centru tīkla pakalpojumus. Citi projekti cita starpā ietver investīcijas augstas veiktspējas datorā, dalību Eiropas augstas veiktspējas datošanas (*EuroHPC*) projektā un iespējamu ieguldījumu ES kvantu saziņā un blokķēžu infrastruktūrā, sagatavojot pārrobežu savienojumus ar visām blakus esošajām dalībvalstīm. Plānā ir iekļauts pasākums, ar ko stiprina elektroenerģijas savienojumu ar Ungāriju, ļaujot vietējam tīklam pieslēgt vairāk iekšzemes atjaunojamo energoresursu. Plāns ietver atbalstu Slovākijas struktūru plašākai dalībai ES pētniecības un inovācijas pamatprogrammas projektos, kam vajadzētu mudināt uzņēmumus īstenot ļoti inovatīvus projektus un pētniekus un uzņēmumus piekļūt starptautiskiem konsorcijiem, tādējādi veicinot internacionalizāciju.

Apspriešanas process

(46) Plānā ir iekļauts kopsavilkums par apspriešanas procesu, kas veikts tā sagatavošanai un īstenošanai. Sagatavošanās darbi sākās 2020. gada vasarā. Plāna analītiskajā pamatā bija valsts integrētais reformu plāns, kas tika publicēts 2020. gada oktobrī un ir sagatavots, iesaistot ieinteresētās personas. Kopš 2020. gada rudens sagatavošanās darbā ir ņemtas vērā apspriešanās ar plašāku ieinteresēto personu loku un sabiedrību

kopumā. Standartizētajā starpministriju apspriežu procedūrā tika saņemti gandrīz 2500 komentāri. Iestādes centās pārdomāt sabiedrības un ieinteresēto personu priekšlikumus, kas bieži vien bija vērsti uz vides un klimata jautājumiem. Covid-19 pandēmijas dēļ publiskie pasākumi lielā mērā tika organizēti tiešsaistē.

(47) Ir gaidāms, ka plāna īstenošanas posmā tiks izveidota valdības padome kā padomdevēja struktūra, lai nodrošinātu strukturētu dialogu ar galvenajām ieinteresētajām personām. Lai nodrošinātu attiecīgo dalībnieku atbildību, ir būtiski visā plānā iekļauto investīciju un reformu īstenošanas gaitā iesaistīt visas attiecīgās vietējās iestādes un ieinteresētās personas, arī sociālos partnerus.

Pozitīvs novērtējums

(48) Pēc tam, kad Komisija ir pozitīvi novērtējusi Slovākijas atveseļošanas un noturības plānu un konstatējusi, ka plāns apmierinoši atbilst Regulā (ES) 2021/241 noteiktajiem novērtēšanas kritērijiem, saskaņā ar minētās regulas 20. panta 2. punktu šajā lēmumā būtu jānorāda, kādas reformas un investīciju projekti ir nepieciešami plāna īstenošanai, kādi ir attiecīgie atskaites punkti, mērķrādītāji un citi rādītāji un kādu summu neatmaksājama finansiālā atbalsta veidā Savienība dara pieejamu plāna īstenošanai.

Finanšu iemaksa

(49) Slovākijas atveseļošanas un noturības plānā aplēstās kopējās izmaksas ir 6 575 000 000 EUR. Tā kā atveseļošanas un noturības plāns apmierinoši atbilst Regulā (ES) 2021/241 noteiktajiem novērtējuma kritērijiem un atveseļošanas un noturības plānā aplēsto kopējo izmaksu summa ir lielāka par Slovākijai pieejamo maksimālo finanšu iemaksu, tad Slovākijas atveseļošanas un noturības plāna īstenošanai piešķiramajai finanšu iemaksai vajadzētu būt vienādai ar kopējo Slovākijai pieejamo finanšu iemaksas summu.

(50) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 11. panta 2. punktā, Slovākijai aprēķinātā maksimālā finanšu iemaksa līdz 2022. gada 30. jūnijam tiks atjaunināta. Tādējādi saskaņā ar minētās regulas 23. panta 1. punktu Slovākijai paredzētā summa būtu jādara pieejama tagad ar nolūku noslēgt juridiskās saistības līdz 2022. gada 31. decembrim. Padomei pēc Komisijas priekšlikuma būtu jāgroza šis lēmums, bez liekas kavēšanās iekļaujot tajā atjaunināto maksimālo finanšu iemaksu, ja pēc maksimālās finanšu iemaksas atjaunināšanas rodas šāda vajadzība.

(51) Sniedzamo atbalstu finansē no līdzekļiem, ko Komisija aizņemas Savienības vārdā, pamatojoties uz Padomes Lēmuma (ES, Euratom) 2020/2053[5] 5. pantu. Atbalsts būtu jāizmaksā vairākos maksājumos, tiklīdz Slovākija ir apmierinoši izpildījusi attiecīgos atskaites punktus un mērķrādītājus, kas noteikti attiecībā uz atveseļošanas un noturības plāna īstenošanu.

(52) Slovākija ir pieprasījusi priekšfinansējumu 13 % apmērā no finanšu iemaksas. Šī summa būtu jādara pieejama Slovākijai ar nosacījumu, ka ir stājies spēkā Regulas (ES) 2021/241 23. panta 1. punktā paredzētais finansēšanas nolīgums, un saskaņā ar tā noteikumiem.

(53) Šis lēmums nedrīkstētu skart iznākumu procedūrās par Savienības līdzekļu piešķiršanu citās Savienības programmās, kuras netiek īstenotas saskaņā ar Regulu (ES) 2021/241, vai ar iekšējā tirgus darbības izkropļošanu saistītās procedūras, kuras var tikt sāktas jo

[5] OV L 424, 15.12.2020., 1. lpp.

īpaši saskaņā ar Līguma 107. un 108. pantu. Tas neatbrīvo dalībvalstis no prasības saskaņā ar Līguma 108. pantu paziņot Komisijai par potenciālu valsts atbalstu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants
Atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšana

Ar šo, pamatojoties uz Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punktā sniegtajiem kritērijiem, tiek apstiprināts Slovākijas atveseļošanas un noturības plāna novērtējums. Atveseļošanas un noturības plānā iekļautās reformas un investīciju projekti, atveseļošanas un noturības plāna uzraudzības un īstenošanas kārtība un grafiks, tostarp attiecīgie atskaites punkti un mērķrādītāji, un citi attiecīgie rādītāji, kas attiecas uz paredzēto atskaites punktu un mērķrādītāju izpildi, un kārtība, kādā Komisijai nodrošina pilnīgu piekļuvi attiecīgajiem pamatojošajiem datiem, ir sniegti šā lēmuma pielikumā.

2. pants
Finanšu iemaksa

1. Savienība Slovākijai neatmaksājama atbalsta veidā dara pieejamu finanšu iemaksu, kuras summa ir 6 328 586 359 EUR[6]. Tiek darīti pieejami 4 642 807 510 EUR, par kuriem juridiskas saistības ir jāuzņemas līdz 2022. gada 31. decembrim. Ja Regulas (ES) 2021/241 11. panta 2. punktā paredzētajā atjaunināšanā Slovākijai aprēķinātā summa ir vienāda ar šo summu vai pārsniedz to, tiek darīti pieejami vēl 1 685 779 848 EUR, par kuriem juridiskas saistības ir jāuzņemas no 2023. gada 1. janvāra līdz 2023. gada 31. decembrim.

2. Komisija Savienības finanšu iemaksu Slovākijai dara pieejamu pa daļām saskaņā ar pielikumu. 822 716 227 EUR tiek darīti pieejami kā priekšfinansējuma maksājums, kas atbilst 13 % no finanšu iemaksas. Priekšfinansējumu un daļas Komisija var izmaksāt vienā vai vairākos maksājumos. Maksājuma lielums ir atkarīgs no finansējuma pieejamības.

3. Priekšfinansējumu dara pieejamu ar nosacījumu, ka ir stājies spēkā Regulas (ES) 2021/241 23. panta 1. punktā paredzētais finansēšanas nolīgums, un saskaņā ar tā noteikumiem. Priekšfinansējumu dzēš, proporcionāli atskaitot no daļu maksājumiem.

4. Daļas tiek darītas pieejamas saskaņā ar finansēšanas nolīgumu ar nosacījumu, ka ir pieejams finansējums un Komisija saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 24. pantu ir pieņēmusi lēmumu par to, ka Slovākija ir apmierinoši izpildījusi attiecīgos atskaites punktus un mērķrādītājus, kas bija noteikti saistībā ar atveseļošanas un noturības plāna īstenošanu. Ar nosacījumu, ka ir stājušās spēkā 1. punktā minētās juridiskās saistības, maksājumu var veikt, ja atskaites punkti un mērķrādītāji tiek sasniegti vēlākais līdz 2026. gada 31. augustam.

[6] Šī summa atbilst finanšu piešķīrumam pēc tam, kad atskaitīta Regulas (ES) 2021/241 6. panta 2. punktā noteiktā Slovākijas izdevumu proporcionālā daļa, kas aprēķināta saskaņā ar minētās regulas 11. pantā noteikto metodiku.

3. pants
Adresāts

Šis lēmums ir adresēts Slovākijas Republikai.

Briselē,

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs